

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА ЈУНИ 2011

Јули 2011 година

I. Законодавство и зајакнување на институционалниот капацитет

1. Во јуни 2011 година извршена е измена на Правилникот за спроведување на Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост („Сл.весник на РМ“ бр. 82 од 20.06 2011 год). Со оваа измена се укинува надоместокот за обработка на барањето за преземање на царински дејства за заштита на права од интелектуална сопственост, во износ од 5.000 денари, односно надоместокот за обработка на барање за продолжување на рокот на барањето за преземање на царински дејства, во износ од 2.000 денари.
2. Во јуни 2011 година, Царинската управа донесе Прирачник за користење на апликацијата за увоз и транзит на пратки домашни миленици кои не се наменети за трговија, со кое се уредува начинот и постапката за евидентирање на податоците во електронската апликација БОРДЕР – евиденција на домашни миленичиња.
3. Во текот на јуни 2011 година Царинската управа ги донесе следните интерни акти со кои се уредуваат различни области на нејзиното работење:
 - Упатство за постапување при откривање на двојни фактури, со кое се уредува начинот на постапување при откривање на двојни фактури при контрола на стоки, поштенски пратки и товарни моторни возила;
 - Упатство за примена на Законот за надзор на пазарот. Со ова Упатство се уредуваат предметот, надлежностите и постапките при вршењето царинска контрола согласно Законот за надзор на пазарот од аспект на квалитетот и безбедноста на производите кои се внесуваат на пазарот во Република Македонија;
 - Упатство за евидентирање на историјата на Царинската управа, со кое се уредува нејзино евидентирање и чување, се одредуваат надлежностите за воспоставување на постојната историја, начинот на постапување со новосоздадените и собраните материјали и предмети, изложување, издавање и распоредување во работните простории на Царинската управа;
 - Упатство за управување со животен циклус на апликации и ИКТ системи. Со ова Упатство се воспоставува методологија за управување со животниот циклус на апликациите и информациско-комуникациските технологии, со цел да се осигура соодветно управување и контрола на проектите кои се однесуваат на ИКТ системите;
 - Упатство за начинот и постапката за овластување на печатници за печатење и дистрибуција на ЕУР обрасци.

II. Административен капацитет

4. Во јуни 2011 година се реализирани 17 настани за стручно оспособување и информирање, на кои учество зедеа 126 вработени во Царинската управа. Просечното времетраење на обука за вработените кои посетувале обука е 6,3 часа, а просечното времетраење на обука за секој вработен е 0,7 часа.

Одржани се следните обуки, семинари, презентации, работилници и работни средби:

- Во согласност со Програмата за обуки за 2011 година се одржаа следните активности:
 - обука на тема „Спречување на криумчарење“;
 - обука за постапката и начинот на вршење проверки и преглед на пратките домашни миленици;
 - 8 обуки за работа со ситемот за управување со курсевите за електронско учење Dokeos;
 - работилница за обучувачи за откривање на стока со заштитено право на интелектуална сопственост, организирана во Брисел, Белгија;
 - Во соработка со Секретаријатот за европски прашања одржани се следните настани:
 - обука за процесот на транспонирање на законодавството на Европската унија во законодавството на Република Македонија;
 - во рамките на проектот „Одржливо учење за ЕУ и систем за обука“ се организираа обуки на тема „Европски институции и процес на одлучување“;
 - информативни сесии за базата на податоци наречена „Извештај за ризикот од Групата Висконсин“, одржани во соработка со Амбасадата на САД во Скопје, на која учествуваа претставници од министерства и органи кои имаат пристап до базата на податоци, како и претставници од Царинската управа;
 - семинар за функционирањето на ИНТРАСТАТ – систем за следење и евидентирање на надворешната трговија помеѓу земјите членки на Европската унија, одржан во соработка со Државниот завод за статистика;
 - во организација на SECI центарот од Букурешт беше организирана Обука за идентификација на стоки со двојна намена и состанок на работната група за сигурност на контејнерски превоз во Букурешт, Романија.
5. Во врска со меѓународните активности во текот на месец јуни, претставници од Царинската управа учествуваа на:
- Конференција за борба против шверцот со цигари на Балканот која се одржа во Софија, Бугарија;

Извештај за работата на Царинската управа во јуни 2011 година

- состанок на работна група за царински прашања во врска со транспортот кој се одржа во Женева, Швајцарија;
- Втор форум на високо ниво на Западен Балкан – одржан во Турција и Прв состанок на управниот комитет ЕУ-СЕЕД, кои се одржа во Тирана, Албанија;
- состанок за Венецијанската иницијатива за соработка – Техничка група за ИПР, кој се одржа во Истанбул, Турција;
- Втор состанок на проектната група за мерење резултати, одржан во Брисел, Белгија;
- 9-ти Пленарен состанок за контрола на готовина кој се одржа во Талин, Естонија;
- состанок на проект групата за хемиски поглавја од хармонизираниот систем кој се одржа во Даблин, Ирска;
- состанок на тема Иницијатива за воведување на ТИР зелени ленти за намалување на времето на чекање на границите кој се одржа во Аранѓеловац, Србија.

III. Интегритет и борба против корупција

6. Во текот на јуни 2011 година се реализирани 6 внатрешни истраги во организационите единици на Царинската управа. Врз основа на спроведените истраги, во три случаи се утврдени основани сомненија дека царински службеници работеле спротивно на законските одредби, подзаконските акти, оперативните инструкции и етичкиот кодекс, односно констатирано е непостапување согласно точка 9 и 31 од Правилата за ред и дисциплина во Царинската управа, постапување спротивно со задолжувањата во договорот за вработување и Упатството за начинот и техниката на постапување со документарниот материјал и архивската граѓа во канцелариското и архивско работење во Царинската управа, како и непостапување согласно точка 4 од Упатството за ликвидирање на сметководствени документи во Царинската управа.
7. Во јуни 2011 година, врз основа на спроведени истраги и дисциплински постапки, донесени се 2 решенија со кои се изрекува парична казна и 7 решенија за намалување на плата.
8. На крајот на јуни 2011 година, против Царинската управа беа активни 95 судски предмети врз основа на спор од работен однос. Од нив 32 предмети се наоѓаат во основните судови, со старост од 1 до 36 месеци. Во постапки кај апелационите судови се наоѓаат 29 предмети со старост од 1 до 12 месеци. Во постапки пред Врховен суд се наоѓаат 34 предмети со старост од 1 до 17 месеци.

Во текот на јуни од основните судови се примени 4 пресуди од кои со една е уважено тужбеното барање и поништено отказното решение, со една е

Извештај за работата на Царинската управа во јуни 2011 година

уважено барањето за надомест на плата и надоместоци од плата и со една е уважено барањето за спроведување на одлука на Комисијата за решавање на прашање од работни спорови. Со едно решение тужбата е повлечена.

Во тек на истиот месец од апелационите судови се примени 12 одлуки, со една пресуда мериторно е одлучено и одбиено тужбеното барање за исплата на 30% зголемување на основната плата по основ на посебните должности и овластувања на царинските службеници. Со три пресуди се потврдени одлуките на пониските судови со кои се поништени отказните решенија, со две пресуди се потврдени првостепените со кои беше одбиено тужбеното барање за поништување на отказните решенија, со две е потврдена одлуката за исплата на плата и надоместоци од плата. Од страна на Апелационен суд се примени и две одлуки со кои е одбиена жалба по однос на предлог за враќање во поранешна состојба поднесени од тужители. Овој месец се примени и две одлуки со кои Царинската управа е задолжена за исплата на име на долг.

Во јуни 2011 година примена е една пресуда од Врховен суд со која се потврдени пресудите на пониските судови, а со кои беше потврдено отказното решение.

9. Од вкупно 219 евидентирани кривични предмети против 182 царински службеници (поранешни и сегашни), заклучно со месец јуни годинава, донесени се 81 првостепена осудителна пресуда од кои 57 се правосилни, а 24 се наоѓаат во постапка пред Апелационите судови. Врховниот суд во 24 случаи ги вратил предметите во повторна постапка, кои се со старост од 3 до 7 години. Кај основните судови во постапка на расправа се наоѓаат 20 предмети. Кривични предмети против 27 лица се сеуште во фаза на судска истрага, а против 17 лица предметите се во фаза на покренување обвинителен акт. За поднесените кривични пријави против поранешни и сегашни царински службеници во 50 предмети Царинската управа нема информација во која фаза од кривичната постапка се наоѓаат.

Во текот на јуни Одделението за внатрешна инспекција изготви 6 извештаи кои се однесуваат на извршена редовна внатрешна инспекција на увозните декларации во одделни организациони единици на Царинската управа и тоа: 2 извештаи за извршена редовна внатрешна инспекција на работењето на царински испостави, 3 барања за мислење по извршената редовна внатрешна инспекција, како и Информација за извршена контрола на начинот на примена на Дозволата за обележување на минерални масла издадена на царински обврзник.

10. Во јуни се извршени 2 внатрешни ревизии, при што се констатирани 7 наоди и дадени се 8 препораки за постапување.

IV. Транспарентност

11. Во јуни 2011 година преку отворената телефонска линија 197 примени се вкупно 2.378 повици, или во просек 77 повици на ден. Заради полесно координирање и постапување со информациите, истите се класифицирани и доставени до надлежните служби за понатамошно постапување.

На интернет страницата на Царинската управа се објавени 40 информации, а на интранет порталот 31 информација.

Овој месец Царинската управа одговори на 29 прашања поставени преку интернет страницата или во хартиена форма.

V. Меѓуинституционална и меѓународна соработка

12. На 16 и 17 јуни во Скопје, во соработка со Crown Agents, Царинската управа организираше семинар „Пат кон Европската Унија“ со цел размена на искуства за процесот на исполнувањето на стандардите на царинските управи за членство во ЕУ, преку усвојување на законодавството на ЕУ и градење на оперативни и административни капацитети за негова имплементација. На семинарот учествуваа делегации на царинските служби на Албанија, Косово, Турција и Црна Гора.
13. На 20 јуни се одржа Деветтиот донаторски координативен состанок во областа на царинското работење, на кој беше разгледан напредокот во реализацијата на проектите и активностите поддржани од страна на донаторите. Состанокот претставува продолжение на воспоставената пракса на редовни средби со заинтересираните донатори, во склад со залагањето на Царинската управа странската помош да биде добро координирана.
14. Од 23 до 25 јуни 2011 година, делегација на Царинската управа учествуваше на Годишното собрание на Советот на Светската царинска организација (СЦО), во Брисел, Белгија, на кое се разгледа и усвои годишниот извештај за работата на СЦО и се утврдија насоките за царинското работење на глобално ниво.

На 24 јуни во Брисел, директорите на Царинската управа на Република Македонија и на Царинската служба на Република Полска потпишаа Меморандум за соработка за борба против царинските измами и развој на партнерски односи. Меморандумот, претставува основа за понатамошно продлабочување на билатералната соработка помеѓу двете царински служби и има за цел поефикасна заедничка борба против недозволената трговија и прекуграничниот криминал, заштита на финансиските интереси и безбедноста, како и професионално усовршување на царинските службеници преку заеднички програми за обука.

15. Во јуни 2011 година, на редовен состанок на Советодавното тело¹ се разгледуваа новите услови и правила за користење на EXIM системот со користење на електронски потпис, со цел обезбедување на поголема безбедност и транспарентност во работењето. На вонреден состанок на Советодавното тело се предложија повеќе мерки за заштита на домашните производители од текстилната индустрија и производители на заштитни врати од нелојална конкуренција од увезени евтини производи, за кои не постојат гаранции за нивниот квалитет и безбедност по здравјето на луѓето. Во текот на месец јуни, по иницијатива на Советодавното тело, се одржаа повеќе работилници со бизнис заедницата (во Битола, Кавадарци, Скопје и Струмица) на актуелни теми од царинското работење.
16. Пред претставниците на бизнис заедниците во Веница и Гевгелија, царинските службеници одржаа презентации за новините во царинското работење со цел промовирање на поедноставените царински постапки и зголемување на бројот на иматели на одобренја.

VI. Лиценцирање

17. Во текот на јуни Царинската управа ги издаде следните лиценци и одобренја:
- 142 одобренја за царинска постапка со економски ефект;
 - 64 измени на одобренја за увоз за облагородување;
 - 7 одобренја за локално царинење при увоз;
 - 3 одобренја за локално царинење при извоз;
 - 4 одобренја со статус на овластен примач;
 - 2 одобренја со статус на овластен испраќач;
 - 4 одобренја за акцизно повластено користење;
 - 3 измени на одобренја за акцизно повластено користење.

VII. Наплатени приходи

Во јуни 2011 година Царинската управа наплати вкупно 10.154 милиони денари (околу 165,1 милиони евра) на име буџетски приходи, од кои 3.706 милиони денари (околу 60,2 милиони евра) на име буџетски приходи од увоз и 6.448,1 милиони денари (околу 104,9 милиони евра) приходи од наплата на акциза во домашен промет.

¹ Советодавното тело го сочинуваат 4 стопански комори, здружение на превозници, здружение на меѓународни шпедитери, асоцијација на македонски компании за меѓународен патен сообраќај, Царинската управа, Текстилното трговско здружение – Текстилен кластер, Здружението на кожарско преработувачка индустрија и Стопанската комора за информатички и комуникациски технологии – МАСИТ

Извештај за работата на Царинската управа во јуни 2011 година

Од вкупно наплатените буџетски приходи, на име царина и други царински давачки, во јуни 2011 година се наплатени 304 милиони денари (околу 4,9 милиони евра), што е за 22% помалку во однос на наплатата остварена во истиот период 2010 година.

Како резултат на целосната либерализација на увозот на индустриските производи со потекло од ЕУ и во месец јуни е евидентно намалување на приходот од царина. Така значително намалување за околу 64% се забележува кај увозот на возила од Глава 87. Имено царинските приходи во јуни 2011 година изнесуваат околу 24,9 милиони денари, за разлика од истиот период во 2010 година кога изнесувале околу 69,7 милиони денари.

Од истите причини е евидентно намалувањето на приходите од царина во јуни 2011 година за околу 24% во однос на истиот период во 2010 година, при увозот на електрични машини и опрема и нивни делови, апарати за снимање или репродукција на звук, телевизиски апарати за снимање или репродукција на слики и звук, и делови и прибор за овие апарати (Глава 85).

Во истиот период, постои тренд на раст на увозот на месо и други кланички производи (Глава 02) за околу 27%, односно увезени се 5.595 тони од овој вид стока, наспроти 4.388 тони во истиот период во 2010 година. Зголемена е и вредноста на увезените стоки за 38,2%, односно во 2011 година остварениот увоз изразен во милиони денари е за 144 милиони денари поголем од истиот период во 2010. Сепак приходите од царина се намалени за околу 17% во однос на истиот период во 2010 година поради реализираниот увоз со преференцијален третман.

Приходите наплатени од ДДВ во јуни 2011 година изнесуваат 3.197 милиони денари (околу 52 милиони евра), што е за 6% повеќе, споредено со наплатата остварена во истиот период во 2010 година.

Зголемување на приходите од ДДВ е забележано кај увозот на нуклеарни реактори, котли, машини и механички уреди, нивни делови (Глава 84), за околу 25 милиони денари. Зголемувањето се должи на зголемениот обем на увоз на стоки од оваа глава. Остварениот увоз во јуни 2011 година, изразен преку статистичката вредност, е зголемен за 6,5% или изразено во милиони денари во јуни 2011 година се увезени стоки со вредност од 1.654 милиони денари, што е за 101 милион денари повеќе во однос на увезените стоки во јуни 2010 година.

Зголемување на приходите од ДДВ е забележано и кај увозот на Предмети на уметноста, на колекции и старини (Глава 97). Забележан е пораст на количините на увезени стоки од оваа глава за 127 тони и значително е зголемена вредноста на увозот за околу 448% (разлика од 323 милиони денари).

Извештај за работата на Царинската управа во јуни 2011 година

Наплатените приходи од акциза во месец јуни 2011 година изнесуваат 1.181,3 милиони денари (околу 19,2 милиони евра), што е за 10% помалку во однос на истиот период во 2010 година.

Приходите од наплата на акцизи во внатрешен промет, за јуни 2011 година изнесуваат 1.030,5 милиони денари (околу 16,8 милиони евра), што споредено со истиот месец минатата година, претставува намалување за 16%.

Наплатените приходи од увоз на акцизна стока во јуни 2011 година изнесуваат 150,8 милиони денари (околу 2,5 милиони евра), што претставува зголемување за 79% од оствареното во истиот месец во 2010 година.

Во јуни 2011 година констатиран е намален приход од акцизи од минерални масла од внатрешен промет во однос на минатата година. Намалениот приход воглавно се должи на намалениот обем на нафтени деривати пуштени во слободен промет во однос на истиот месец минатата година, а кон тоа се додава и намалувањето на износот на акцизата кај бензините за околу 4 ден./литар и за околу 2 ден./литар за дизел горивата, а која како временска мерка, заради намалување на влијанието на порастот на цените на светскиот пазар, е донесена од страна на Владата на Република Македонија, со датум на примена од 16.04.2011 година. Ваквата мерка во корелација со намалениот обем на деривати пуштени во промет во месец мај, резултираше со намален приход во месец јуни кој изнесува околу 550 милиони денари наспроти 692 милиони денари остварени во јуни 2010 година. Разликата изнесува 21% односно околу 143 милиони денари. Во поглед на количините на нафтени деривати пуштени во слободен промет во месец мај 2011 година забележан е намален обем за околу 11% односно за 5,5 милиони литри помалку во однос на истиот месец лани. Во мај 2011 во промет се пуштени околу 47,2 милиони литри, а во истиот месец во 2010 година околу 52,7 милиони литри.

За разлика од состојбата во внатрешниот промет, минералните масла од увоз бележат зголемен приход од дури 144% во однос на истиот месец минатата година, што е директно врзано и со зголемената количина увезени минерални масла. Во месец мај² вкупно се увезени околу 10 милиони литри, наспроти 4,3 милиони литри увезени истиот месец во 2010 година, што претставува зголемување за 97%.

Вкупно гледано, количините минерални масла од внатрешен промет и од увоз се на исто количинско ниво во месец мај 2011 и мај 2010 година, 57,08 милиони литри во мај 2011 наспроти 56,99 милиони литри во мај 2010

² Заради принципот на одложена наплата на приходите од акцизи за акцизни добра пуштени во внатрешен промет претходниот месец, споредувањето е вршено со податоци за увоз во истиот (претходен) месец.

Извештај за работата на Царинската управа во јуни 2011 година

година. Различната структура и удел во вкупните количини во двата периоди предизвикува и различни вкупни приходи.

Приходите од акцизи кај тутунските добра во јуни бележат пад во однос на истиот период мината година за околу 9%. Во јуни се издадени вкупно 20,2 милиони контролни марки, од кои 15,05 милиони за обележување цигари од домашно потекло и 5,15 милиони за обележување на цигари од увоз.

Кај приходите од акцизите за алкохолните пијалоци и пивото во внатрешен промет констатирано е намалување на приходите од 11%, од увоз зголемување за 55%, односно вкупно намалување од 6% во однос на истиот месец лани.

Констатиран е минимален пораст од 1% кај приходот од наплатена акциза при увоз на патничките возила во однос на истиот месец минатата година. Бројот на оцаринети возила во 2011 година во месец јуни изнесува 3.307 и е помал во однос на истиот месец лани кога вкупно биле оцаринети 6.728 возила. Благоиот пораст на приходите и покрај намалената бројка на оцаринети возила се должи на намалениот увоз на употребувани возила со ниска фактурна вредност.

Наплатените приходи од надоместоци во месец јуни 2011 година изнесуваат 54 милиони денари (околу 880 илјади евра) што е за 8% помалку во однос на истиот период во 2010 година.

VIII. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

18. Врз основа на дополнителни контроли (помала декларирана вредност на стоката како основа за пресметување на увозните давачки, неправилно декларирано потекло на стоката како основа за ослободување од плаќање царини, неправилно тарифирање со примена на пониска царинска стапка и др.), во јуни 2011 година се донесени 89 решенија за дополнителна наплата, во вкупен износ од околу 3,4 милиони денари (околу 55,2 илјади евра).
19. Врз основа на разузнавачки информации и анализа на ризик, во јуни 2011 година е извршен преглед на 1.495 товарни моторни возила, 622 автобуси и 884 патнички моторни возила, или на вкупно 3.001 транспортно средство. На граничните премини и на царинските испостави се извршени вкупно 453 скенирања, од кои 194 скенирања на товарни моторни возила, 101 скенирање на патнички моторни возила, 113 скенирања на автобуси и 45 скенирања на личен багаж.

При контроли во внатрешните царински испостави и на граничните премини, царинските работници спречија повеќе обиди за криумчарење

Извештај за работата на Царинската управа во јуни 2011 година

на стока. Вкупната вредност на запленетата стока изнесува околу 2.7 милиони денари, а износот на избегнатите давачки околу 1 милион денари.

Запленетата стока меѓу другото опфаќа:

- 27.140 парчиња цигари,
- 9.000 метри рибарски конец и 1.735 делови и опрема за риболов,
- 8.078 грама злато и златен накит,
- 3.194 парчиња текстилна стока,
- 870 парчиња лек за пчели,
- 600 парчиња бижутерија,
- 169 парчиња рамки за очила,
- 140 литри дизел гориво,
- 132 парчиња апарати за мешање кафе и
- 76 парчиња рачни часовници.

20. Во јуни 2011 година се поднесени 6 кривични пријави против 7 физички лица и 5 правни лица, од кои една кривична пријава за криумчарење и 5 кривични пријави за царинска измама. Избегнатите увозни давачки во случаите на царинска измама се проценуваат на околу 4,4 милиони денари (околу 71 илјада евра).

21. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволености постапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа се доставени 64 барања за поведување на прекршочна постапка, од кои: 5 барања од Секторот за контрола и истраги при Царинската управа, 58 барања од царински испостави и едно барање од судовите. Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа во текот на јуни реши 98 предмети во редовна и 7 предмети во итна постапка и за истите изрече глоба во вкупен износ од околу 57 илјади евра и парична казна во износ од 2.2 илјади евра.

Во постапка на порамнување се решени 22 предмети при што е извршена уплата на глоба во износ од 2.850 евра и парична казна во износ од 81 илјада денари (околу 4 илјади евра).

Против решенијата на Царинската управа за утврдена прекршочна одговорност во текот на јуни од Управниот суд се примени 18 тужби и во законски определениот рок се доставени 18 одговори на тужби. Во текот на јуни од Управниот суд се примени 114 пресуди, од кои со 68 пресуди се поништуваат решенијата на Комисијата, со 17 пресуди се потврдуваат решенијата на Комисијата и со 29 пресуди се одлучува мериторно. Од Врховен суд примени се 4 пресуди од кои со 2 пресуди е одлучено мериторно, со една пресуда е потврдена пресудата на Управен суд и со една пресуда е поништена пресудата на Управен суд.

Извештај за работата на Царинската управа во јуни 2011 година

Во јуни 2011 година во царинарниците се изречени 116 мандатни казни на сторители на царински прекршоци, во вкупен износ од околу 960 илјади денари (околу 15,6 илјади евра).

22. Поради основано сомневање за фалсификување на трговски марки, Царинската управа во јуни 2011 година интервенираше при повеќе обиди за повреда на правото од интелектуална сопственост и привремено задржа 116.085 парчиња стока.

Најголем дел од привремено задржаната стока ја сочинуваат:

- 77.220 парчиња енергетски пијалок,
- 28.720 парчиња жилети,
- 4.457 парчиња разновидна текстилна стока,
- 3.732 парчиња филтри за автомобили,
- 1.716 пара спортски обувки и папучи и
- 240 парчиња ташни.

Истовремено, Царинската управа во јуни 2011 година донесе одобренија за уништување на стока која повредува право од интелектуална сопственост за 13.215 парчиња стока со ознаки на трговските марки: Nike, Converse, G-Star, Каппа, Adidas; Adidas; Converse, Gucci, Versace, Chanel, Coco Chanel и Chanel.

Уништени се вкупно 30.159 парчиња стока, и тоа текстилни производи и спортски обувки: Adidas, Diesel, Replay, D&G, G-Star и Gucci.